

SVENSK RALLYSPORT 1904-1960

Första tävlingen

Stockholms Automobilklubb (senare kallad KAK, Kungliga Automobilklubben) bildades 1903. Redan året därpå, en vacker sommardag den 12 juni 1904, kördes den första biltävlingen i Sverige. Det var då som Automobilklubben arrangerade en tillförlitlighetstävling på landsväg på sträckan Stockholm-Litslena-Uppsala-Stockholm.

Redan i arla gryningen, klockan 05.00, samlades tio ekipage i Idrottsparken i Stockholm. Efter besiktning av bilarna och förarmöte gav man sig iväg. Arrangörernas största oro gällde hur allmänheten skulle ta det hela. Bilar var ännu något mycket ovanligt, i landet fanns endast omkring 25 personbilar, och farterna var höga, uppemot 30 km/tim. Dessutom förde de stort oväsen.

Bland deltagarna återfanns en kvinna, Alexandra Gjestvagn, vars pappa grundade Sveriges första bilföretag. Varje bil innehöll fyra personer och man startade med fem minuters mellanrum.

Med Generalstabens grå fältkarta i knäna gav man sig ut på vägar som i många fall var i bedrägligt skick. Redan vid Barkaby var det slutåkt för en bil som drabbades av tekniska problem. En annan försvann på väg in mot Uppsala.

I Uppsala fick man ett varmt mottagande med flaggor, musikkår och mycket folk. Efter en god lunch (viktigt) och litet vila påbörjade de åtta kvarvarande ekipagen återfärden till Stockholm.

En av deltagarna slog sönder underredet i den guppiga vägbanan på Flottsundsbron så svårt att besättningen tvingades ta hyrbil och tåg tillbaka till Stockholm. Det var dock en mindre incident mot den som hände godsägaren Sandberg som kommit först till Uppsala. Med sin stora Oldsmobil körde han vid Upplands Väsby ned i ett djupt dike. Av bilen blev det bara skrot, Sandberg ådrog sig hjärnskakning, armbrott och lite sårskador i huvudet, samt förlorade medvetandet.

När sedan generalkonsul Gjestvagn stannade och förde de skadade till sjukhus fick hans bil fel på bromsarna och han tvingades senare bryta.

På eftermiddagen rullade fem kvarvarande ekipage i mål i Idrottsparken. I bilarna satt av vägdamm m m svårt nedsmutsade tävlande. Efter avslutande bromsprov och körning i backe avslutades tävlingen med följande resultat: Totalsegrare, och etta i klass 3, Anton Svensson med en Scania behövde 6 timmar och 8 minuter för den 17 mil långa sträckan. I klass 1 hette segraren Sam Hellberg i en Oldsmobil som var en halvtimme efter Svensson. Efter sig i klassen hade han A Winberg, Oldsmobil, 6.43, och Jogbrand, Oldsmobil, 7.14.5. Klass 2 hade J G Norrman, Scania, som segrare.

Efter en gemytlig middag på Hasselbacken på Djurgården kunde man konstatera att svensk bilsport var född på tävlingssidan.

Vinter

Året därefter var det dags igen då Automobilklubben arrangerade världens första vintertävling. Tidigt en februarimorgon 1905 samlades man återigen i Idrottsparken i Stockholm för att ännu en gång ge sig i väg till Uppsala. Det som ansågs vara ett stort vågspele förlöpte utan olycks-händelser trots den totala frånvaron av slirskydd vilket givetvis gjorde framfarten ytterst vanskelig på de mycket spåriga, gropiga och av snö och is hala vägarna.

I stället för dammet året innan var nu kylan ett annat stort problem. Som skydd mot denna hjälpte inte ens stora vargskinnspälsar, plädar och skinn. Bilarna var ju helt öppna. Enda värmen fick man då man tvingades kliva av och skjuta på bilarna uppför de backar som de inte klarade av för egen maskin, eller om man måste lyfta upp bilen efter en dikeskörning.

Segrare blev en halvt ihjälfrusen Emil Salmson i en Star.

